

Ed.

72. Frumvarp til laga

[66. mál]

um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að fullgilda fyrir Íslands hönd samning milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um skrifstofur Ráðherranefndar Norðurlanda og réttarstöðu þeirra, ásamt viðbótarbókun um skrifstofu stjórnarnefndar Norðurlandaráðs og réttarstöðu hennar.

(Lagt fyrir Alþingi á 94. löggjafarþingi, 1973.)

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að fullgilda fyrir Íslands hönd samning milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um skrifstofur Ráðherranefndar Norðurlanda og réttarstöðu þeirra, sem undirritaður var í Osló hinn 12. apríl 1973, ásamt viðbótarbókun um skrifstofu stjórnarnefndar Norðurlandaráðs og réttarstöðu hennar, sem undirritað var í Osló hinn 15. maí 1973, en samningurinn og viðbótarbókunin eru prentuð sem fylgiskjöl með lögum þessum.

2. gr.

Þegar samningur sá, og viðbótarbókun, sem um er rætt í 1. gr., hafa verið fullgilt, skulu ákvæði þeirra hafa lagagildi hér á landi.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Fylgiskjal.

**SAMNINGUR UM SKRIFSTOFUR RÁÐHERRANEFNDAR NORÐURLANDA
OG RÉTTARSTÖÐU ÞEIRRA.**

Ríkisstjórnir Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar,

sem eru sammála um að efla norrænt samstarf,

sem hafa í því augnamiði ákveðið að koma á fót skrifstofu fyrir norræn samstarfsmál með aðsetri í Osló og hafa áður stofnsett skrifstofu fyrir norrænt menningarmálasamstarf í Kaupmannahöfn í þeim tilgangi að aðstoða Ráðherranefnd Norðurlanda,

sem æskja þess að ákveða réttarstöðu þessara skrifstofa ásamt skyldum mál-efnum,

hafa orðið sammála um eftirfarandi:

Gildissvið samningsins

1. gr.

Samningurinn gildir fyrir áður nefndar skrifstofur Ráðherranefndar Norðurlanda.

Réttarstaða skrifstofanna.

2. gr.

Skrifstofurnar eru sjálfstæðir réttaraðilar með sömu lögaðild og aðrir lögaðilar í viðkomandi landi. Einkum geta þær eignast og látið af hendi fasteignir og lausafjarmuni og verið málsaðilar fyrir dómstólum. Framkvæmdastjórinn eða sá eða þeir, sem hann tilnefnir, skal koma fram fyrir hönd skrifstofunnar í Osló, og fyrir hönd skrifstofu fyrir norrænt menningarmálasamstarf í Kaupmannahöfn forstjórinn eða sá eða þeir, sem hann tilnefnir.

Friðhelgi og sérréttindi.

3. gr.

Fasteignir skrifstofanna og aðrar eignir eru undanþegnar hvers kyns aðför stjórnvalda og dómstóla, nema með beinu leyfi Ráðherranefndarinnar hverju sinni.

4. gr.

Húsnæði skrifstofanna, skjalageymslur og öll skjöl í þeirra eigu eða vörzlu, skulu vera friðhelg, hvar sem þau eru.

Varðandi birtingu slíkra skjala gilda þær reglur, sem Ráðherranefndin setur.

5. gr.

Bréfaskriftir skrifstofanna og aðrar opinberar tilkynningar má ekki ritskoða og um meðferð þeirra skulu þau jafnsett pósti sendiráða.

6. gr.

Skrifstofurnar, tekjur þeirra og eignir, sem notaðar eru við starfsemina, skulu vera undanþegnar allri beinni skattheimtu.

Skrifstofurnar skulu einnig vera undanþegnar öllum tollgjöldum og öðrum slíkum gjöldum af hlutum, sem eru fluttir inn eða út vegna starfseminnar.

Ákvæðin í áðurnefndum liðum eiga ekki við um skatta eða gjöld, sem aðeins varða greiðslu fyrir veitta þjónustu.

Að öðru leyti gilda fyrir skrifstofurnar sömu skatta- og gjaldareglur og fyrir sendiráð í viðkomandi landi.

7. gr.

Ekki er hægt að krefjast skatta af launum og öðrum hlunnindum, sem skrifstofurnar greiða föstu starfsliði sínu.

Skrifstofunum ber skylda til að senda stjórnvöldum sammingslandanna skrá yfir það starfslið, sem heyrir undir þennan lið.

Ráðherranefndin setur reglur um skyldur fastráðins starfsliðs til þess að greiða gjald til skrifstofanna í staðinn fyrir skatt.

Ráðherranefndin ákveður gjaldið.

Stjórnvöldum sammingslandanna er heimilt að hafa hliðsjón af launum og öðrum hlunnindum fastráðins starfsliðs við útreikning á skatti, sem samkvæmt landslögum eða gildandi tvísköttunarsamningnum er lagður á tekjur frá öðrum aðilum en skrifstofunum.

8. gr.

Starfsfólk skrifstofanna og fjölskyldur þess skulu í starfslandinu vera undanþegin tollum og gjöldum af eignum, þar á meðal ökutækjum, sem ætlaðar eru til persónulegra nota og það hefur með sér vegna starfsins í skrifstofunum.

9. gr.

Aðeins er hægt að framselja eignir, sem fluttar eru inn samkvæmt 6. eða 8. grein, með þeim skilyrðum, sem viðurkennd eru af stjórnvöldum þess lands, sem tollfríðindin hefur veitt.

Réttarstaða starfsfólksins.

10. gr.

Ráðherranefndin ákveður starfsreglur og launastiga fyrir skrifstofurnar.

11. gr.

Hver sammingsaðili skuldbindur sig til að veita fastráðnum ríkisstarfsmanni sínum leyfi frá störfum fjögur ár til að starfa í skrifstofunum og að reikna starfstímann þar eins og starf innt af hendi í heimalandinu.

12. gr.

Hvert starfsland skuldbindur sig til að láta starfsfólk skrifstofanna njóta góðs af lífeyrissjóði ríkisins í starfslandinu samkvæmt sömu skilyrðum og gilda fyrir samsvarandi stöður í ríkisþjónustu í starfslandinu, svo fremi sem annað er ekki ákveðið með samningi við einstaka starfsmenn.

Samningur, sem er eða kann að verða gerður milli Norðurlanda um samræmingu réttinda, sem ríkisstarfsmenn hafa aflað sér í lífeyrissjóði ríkjanna, skal einnig gilda fyrir starfsfólk skrifstofanna, sem hefur lífeyrissjóðsréttindi í þeim Norðurlandanna, sem hafa gerzt aðilar að samningnum.

Um réttindi starfsfólksins til tryggingagreiðslna fer samkvæmt samningnum frá 15. september 1955, ásamt síðari breytingum, milli Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar um félagslegt öryggi.

13. gr.

Um réttindi starfsfólksins gildir að öðru leyti það, sem í ráðningarsamningi segir eða Ráðherranefndin ákveður.

14. gr.

Til að fjalla um deilur um túlkun eða notkun ráðningarsamnings skal stofna sáttanefnd fimm manna, þar sem hvert land tilnefnir einn. Ráðherranefndin ákveður þóknun nefndarmanna. Sáttanefndin ákveður sjálf starfsreglur sínar.

Lokaákvæði.

15. gr.

Þennan samning skal fullgilda og skulu fullgildingarskjölin svo skjótt sem við verður komið afhent norska utanríkisráðuneytinu til varðveislu.

Samningur þessi skal varðveittur í norska utanríkisráðuneytinu, sem sendir hverjum samningsaðila staðfest afrit.

Samningurinn tekur gildi á þeirri stundu, sem Ráðherranefndin ákveður.

16. gr.

Æski einhver samningsaðila að segja samningnum upp, skal skrifleg tilkynning um það send ríkisstjórn Noregs, er tafarlaust skal skýra hinum samningsaðilunum frá því, svo og hvenær tilkynningin hafi borizt.

Uppsögnin gildir einvörðungu fyrir viðkomandi land og tekur gildi frá og með fyrsta degi þess mánaðar, þegar liðnir eru sex mánuðir frá því að ríkisstjórn Noregs tók við tilkynningu um uppsögn.

Þessu til staðfestingar hafa undirritaðir fulltrúar landanna, sem til þess hafa umboð, undirritað samning þennan.

Gjört í Osló hinn 12. apríl 1973, í einu eintaki á dönsku, finnsku, íslenzku, norsku og sænsku og skulu þeir textar allir jafngildir.

Fyrir Ríkisstjórn Danmerkur:
Jörgen Trier Jacobsen.

Fyrir Ríkisstjórn Finnlands:
Olavi Munkki.

Fyrir Ríkisstjórn Íslands:
Agnar Kl. Jónsson.

Fyrir Ríkisstjórn Noregs:
Hallvard Eika.

Fyrir Ríkisstjórn Svíþjóðar:
Richard Hichens-Bergström.

**VIÐBÓTARBÓKUN UM SKRIFSTOFU STJÓRNARNEFNDAR NORÐUR-
LANDARÁÐS OG RÉTTARSTÖÐU HENNA.**

Ríkisstjórnir Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar,

sem hafa sannreynt, að stjórnarnefnd Norðurlandaráðs hefur í samræmi við 49. grein samstarfssamningsins frá 1962 milli Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar sett á stofn skrifstofu með aðsetri í Stokkhólmi,

sem æskja þess að ákveða réttarstöðu þessarar skrifstofu ásamt skyldum mál-
efnum,

sem gert hafa með sér samning hinn 12. apríl 1973 um skrifstofur Ráðherra-
nefndar Norðurlanda og réttarstöðu þeirra,

hafa orðið sammála um eftirfarandi:

1. gr.

Ákvæði samningsins frá 12. apríl 1973, 1. til 14. grein, um skrifstofur Ráðherranefndar Norðurlanda og réttarstöðu þeirra, taka einnig til skrifstofu stjórnarnefndar Norðurlandaráðs í Stokkhólmi, með hliðsjón af 2. og 3. grein í þessari bókun.

2. gr.

Ritari stjórnarnefndarinnar eða sá eða þeir, sem hann tilnefnir, skal koma fram fyrir hönd skrifstofu stjórnarnefndarinnar.

3. gr.

Ákvörðunarréttur sá, sem samkvæmt 4., 7., 10. og 13. grein er í höndum Ráðherranefndar Norðurlanda, fellur undir stjórnarnefnd Norðurlandaráðs í málum, sem varða skrifstofu stjórnarnefndarinnar.

4. gr.

Þessa viðbótarbókun skal fullgilda, og skulu fullgildingarskjölin svo skjótt sem við verður komið afhent norska utanríkisráðuneytinu til varðveislu.

Bókun þessi skal varðveitt í norska utanríkisráðuneytinu, og skal það senda ríkisstjórnnum aðildarlandanna staðfest afrit.

Bókun þessi tekur gildi á þeirri stundu, sem Ráðherranefndin í samráði við stjórnarnefnd Norðurlandaráðs ákveður, þó ekki fyrr en samningurinn um skrifstofur Ráðherranefndar Norðurlanda og réttarstöðu þeirra tekur gildi.

5. gr.

Þessari viðbótarbókun er hægt að segja upp í samræmi við 16. grein samningsins um skrifstofur Ráðherranefndar Norðurlanda og réttarstöðu þeirra. Ef samningnum er sagt upp, fellur viðbótarbókunin sjálfkrafa úr gildi um leið og hann.

Þessu til staðfestingar hafa undirritaðir fulltrúar landanna, sem til þess hafa umboð, undirritað þessa bókun.

Gjört í Osló hinn 15. maí 1973 í einu eintaki á dönsku, finnsku, íslenzku, norsku og sænsku og skulu þeir textar allir jafngildir.

Fyrir Ríkisstjórn Danmerkur:
Jörgen Trier Jacobsen.

Fyrir Ríkisstjórn Finnlands:
Olavi Munkki.

Fyrir Ríkisstjórn Íslands:
Agnar Kl. Jónsson.

Fyrir Ríkisstjórn Noregs:
Hallvard Eika.

Fyrir Ríkisstjórn Svíþjóðar:
Richard Hichens-Bergström.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Ráðherranefnd Norðurlanda (samstarfsráðherrarnir) samþykkti á fundi sínum í **Helsinki** hinn 18. febrúar 1972 að stofna fastaskrifstofu fyrir norræn samstarfsmálefni og skyldu starfa þar embættismenn, sem óháðir væru ríkisstjórnnum heimarríkja sinna.

Ráðherranefndin setti eftirfarandi rammaákvæði um starfsemi skrifstofanna: Þær skulu aðstoða Ráðherranefndina við meðferð norrænna samstarfsmálefna. Þær skulu vera til aðstoðar við framkvæmd á þeim rannsóknum, sem Ráðherranefndin óskar eftir að gerðar séu, og framkvæma þær umfangsminni athuganir, sem liggja þurfa til grundvallar við ákvarðanatökur Ráðherranefndarinnar.

Á fundi sínum í Osló hinn 17. og 18. febrúar 1973 samþykkti Ráðherranefndin reglur um starfssvið skrifstofanna, sem eru í samræmi við framangreind ramma-ákvæði. Auk þess veita þessar reglur skrifstofunum svigrúm til að eiga sjálfar frumkvæði að nýjum samstarfsverkefnum.

Samningur þessi tekur til skrifstofu Ráðherranefndarinnar í Osló, sem hóf starfsemi sína til bráðabirgða hinn 1. júní 1972 með einum starfsmanni frá hverju Norðurlandanna. Ennfremur tekur hann til skrifstofunnar í Kaupmannahöfn fyrir norrænt menningarmálasamstarf, sem áður hafði verið komið á fót, og öðlast þessar skrifstofur þar með báðar sömu réttarstöðu. Svipar henni að mörgu leyti til þeirrar réttarstöðu, sem alþjóðastofnanir njóta. Að því er starfsfólk skrifstofanna varðar hefur þessi skipan mála þau áhrif, að launagreiðslur og skattgreiðslur fara eftir sérstökum reglum, þar sem m. a. gjald það, sem starfsfólk greiðir í stað venjulegra skatta, rennur í sjóði Ráðherraráðsins og myndar sérstakan tekjulið á fjárhagsáætlun þess.

Á grundvelli fjárhagsáællunar, sem staðgenglanefnd Ráðherranefndar Norðurlanda hefur gert, má áætla, að stofn- og rekstrarkostnaður skrifstofunnar í Osló verði alls 3,4 milljónir norskra króna á fjárhagsárinu 1973—1974, þar af verði kostnaður við bráðabirgðaskrifstofuna u. þ. b. 0,3 milljónir. Samkvæmt ákvörðun Ráðherranefndarinnar er útgjöldum skipt með hliðsjón af vergri þjóðarframleiðslu hvers ríkis og verða hlutfallstölur þá sem hér segir: Ísland 1%, Danmörk 22%, Finnland 16%, Noregur 16% og Svíþjóð 45%. Samkvæmt þessu verður hlutur Íslands 34.000 norskar krónur á fjárhagsárinu 1973—1974. Gert er ráð fyrir, að skrifstofan fái aukið starfslið um áramótin 1974—1975, og verður hlutur Íslands þá u. þ. b. 41.000 norskar krónur á ári, auk launa- og verðlagshækkana.

Breyting á stöðu skrifstofunnar fyrir norrænt menningarmálasamstarf í Kaupmannahöfn í líkingu við alþjóðastofnanir mun ekki hafa í för með sér aukin útgjöld. Árið 1973 er rekstrarkostnaður áætlaður 3.480.000 danskar krónur og er hluti Íslands samkvæmt framansögðu því 34.800 danskar krónur. Þar eð starfsmenn munu eftir þessa breytingu greiða gjald til skrifstofunnar í stað venjulegra skatta, er áætlað að útgjöld skrifstofunnar lækki í 3.210.000 danskar krónur árið 1974. Næstu árin má síðan gera ráð fyrir 5—10% árlegri útgjaldaaukningu, auk launa- og verðlagshækkana. Ráðherranefndin hefur ekki enn tekið afstöðu til þess, hvort auka þarf starfsemi skrifstofunnar umfram það, sem hér er áætlað, en varlega reiknað er varla unnt að áætla árlega aukningu minni en 10%.

Að beiðni stjórnarnefndar Norðurlandaráðs hafa ríkisstjórnir Norðurlanda gert viðbókarbókun um skrifstofu stjórnarnefndar Norðurlandaráðs og réttarstöðu hennar. Var sú bókun undirrituð í Osló hinn 15. maí 1973. Af henni leiðir, að skrifstofa stjórnarnefndarinnar í Stokkhólmi hlýtur sömu réttarstöðu og framangreindar skrifstofur í Osló og Kaupmannahöfn.